

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว
ต่อทักษะการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท
ในหอผู้ป่วยสหทัย โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาววิมลวรรณ คำลือ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทราภรณ์ ทุงปิ่นคำ

บทคัดย่อ

ทักษะในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทของผู้ดูแลเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การดูแลผู้ป่วยมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้ป่วยโรคจิตเภทสามารถอยู่ในชุมชนได้นานขึ้น ลดการกลับเป็นซ้ำ และลดการกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาล การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวต่อทักษะการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท โดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่บ้านก่อนและหลังการทดลอง 1 เดือน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคจิตเภทที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน หอผู้ป่วยสหทัย โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 15 ราย ดำเนินการศึกษา ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง กันยายน 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวของภัทราภรณ์ ทุงปิ่นคำและคณะ (2548) 2) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และ 3) แบบวัดทักษะการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่บ้านที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติการทดสอบค่าทีชนิดสองกลุ่มที่สัมพันธ์กัน (paired t-test)

การศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทหลังเข้าร่วมโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว 1 เดือนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$ เมื่อพิจารณาทักษะรายด้านพบผลดังนี้

1. ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว 1 เดือน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทด้านการดำเนินชีวิตตามปกติสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$

2. ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว 1 เดือน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทด้านการจัดการอาการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$

3. ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว 1 เดือน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทด้านการบริหารจัดการเรื่องยาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$

ผลการศึกษารังนี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวสามารถเพิ่มทักษะในการดูแลแก่ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทในด้านการดำเนินชีวิตตามปกติ ด้านการจัดการอาการ ด้านการบริหารจัดการเรื่องยาได้ ดังนั้นจึงควรนำไปใช้ในงานประจำเพื่อเพิ่มทักษะของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่โรงพยาบาลสวนปรุงต่อไป

Independent Study Title	Effect of the Psychiatric Family Caregiving Program on Caregiving Skills Among Caregivers of Patients with Schizophrenia at Sahathai Ward, Suanprung Psychiatric Hospital, Chiang Mai Province
Author	Ms. Wimonvon Kumlue
Degree	Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr. Patraporn Tungpunkom

ABSTRACT

Caregiving skills among caregivers of patients with schizophrenia are important for effective patient care. This will lead to a longer stay in the community, decrease relapse rate, and readmission. The one group pre-post test quasi-experimental research aimed to examine the effect of the Psychiatric Family Caregiving program on caregiving skills among caregivers of patients with schizophrenia by comparing the mean score of caregiving skills before and after intervention at one month. Fifteen caregivers of persons with schizophrenia who received services at Sahathai Ward, Suanprung Psychiatric hospital, Chiang Mai province, were purposively selected. The study was conducted during July to September 2009. Research instruments included: 1) the Psychiatric Family Caregiving program developed by Patraporn Tungpunkom and associates (2005) 2) the Demographic Data Form and 3) the Psychiatric Caregiving Skills Scale. The Cronbach's alpha coefficient of the Psychiatric Caregiving Skills Scale was 0.91. Data were analyzed using descriptive statistics and paired T-test.

The results of this study demonstrated that the mean score of the caregiving skills after enrolling in the Psychiatric Family Caregiving program was significantly higher than that before enrolling in the program at $p < .01$. Considering the specific skills, the results showed that;

1. Mean score of caregiving skills of the daily living component after enrolling the Psychiatric Family Caregiving program was significantly higher than that before enrolling in the program at $p < .01$.

2. Mean score of caregiving skills of the symptom management component after enrolling Psychiatric Family Caregiving program was significantly higher than that before enrolling in the program at $p < .01$.

3. Mean score of caregiving skills of the medication management component after enrolling the Psychiatric Family Caregiving program was significantly higher than that before enrolling in the program at $p < .01$.

The results of this study indicate that participating in the Psychiatric Family Caregiving program can increase caregiving skills of caregivers of patients with schizophrenia in the component of daily living, symptom management, and medication management. Therefore, this program should be applied into regular care for enhancing caregiving skills among caregivers of patients with schizophrenia at Suanprung Psychiatric hospital.